

POŻEGNANIA

Yuriy Mykholayovych Sen'kovskiy 1931–2016

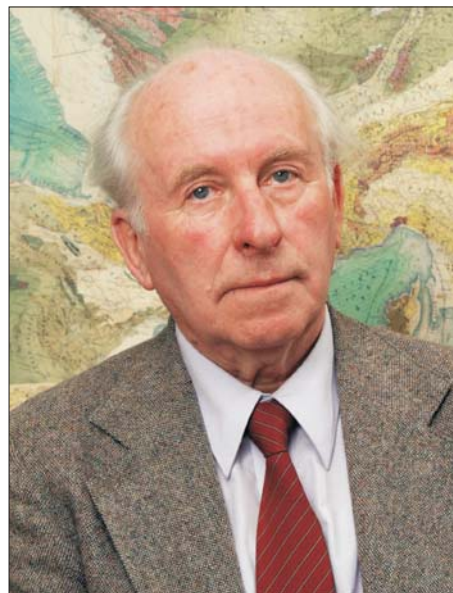
18 maja 2016 r. zmarł profesor Yuriy Mykholayovych Sen'kovskiy – członek korespondent Narodowej Akademii Nauk Ukrainy, laureat Nagrody im. V.I. Vernadskiego, wieloletni kierownik Zakładu Sedymentologii Prowincji Ropogazonośnych IGGSE NANU, wybitny uczonek specjalizujący się w paleoceanografii, sedymentologii oraz litologii i mineralogii skał osadowych.

Yuriy Sen'kovskiy urodził się w 1931 r. we Lwowie, a dzieciństwo i szkolne lata spędził w Kosowie i Kołomyi. Jego ojcem był połtawski fotograf Mykoła Sen'kovskiy, który mieszkał w Żabiem; był on autorem „Starej Hucułki” – fotograficznego symbolu Huculszczyzny. Fotografia ta została nagrodzona Grand Prix na europejskiej wystawie fotograficznej w Paryżu w 1931 r.

W 1955 r. ukończył Wydział Geologiczno-Poszukiwawczy Politechniki Lwowskiej i tam w Katedrze Petrografii i Mineralogii, którą kierował L.G. Tkachuk (znany petrograf – akademik Akademii Nauk Ukrainy), podjął pracę. Od 1959 r. działalność naukowa Y. Sen'kovskiyego była związana z Instytutem Geologii i Geochemii Surowców Energetycznych NANU we Lwowie, gdzie ukończył dysertacje: doktorską i habilitacyjną i w którym pod jego kierownictwem powstały liczne prace naukowe o fundamentalnym znaczeniu. W instytucie tym Yuriy Sen'kovskiy wychował plejadę naukowców i stworzył zespół, który realizował – priorytetowy na Ukrainie – program naukowy „Paleoceanografia geologiczna dawnych obrzeży oceanu światowego i ich surowce mineralne”.

Dorobek naukowy prof. Y. Sen'kovskiyego to 20 monografii, 2 atlasy oraz 21 map sedymentologiczno-paleoceanograficznych, litologicznych i geologicznych różnych części środkowoeuropejskiej Mezotetydy (w ramach programów IGCP, prac Karpacko-Bałkańskiej Asocjacji Geologicznej itp.), a także liczne artykuły naukowe. W sumie jest on autorem ponad 300 prac. Spośród tego bogatego dorobku należy podkreślić znaczenie dwóch monografii, które opublikował wspólnie ze swoimi uczniami: „Paleoceanografia geologiczna oceanu Tetydy – część karpacko-czarnomorska” (Kijów, 2004) oraz „Beztlenowe wydarzenia oceanu Tetyda – część karpacko-czarnomorska” (Kijów, 2012).

Znaczna część dorobku naukowego Y. Sen'kovskiyego, jaki powstał podczas realizacji projektów IGCP, szczególnie projektu 86., dotyczącego południowo-zachodniej granicy platformy wschodnioeuropejskiej, to wynik ścisłej współpracy z naukowcami z Państwowego Instytutu Geo-

logicznego, którzy zajmowali się badaniami kredy. Należy wspomnieć przede wszystkim M. Jaskowiak-Schoeneichową oraz S. Cieślińskiego.

W ostatnich latach brał aktywny udział w opracowaniu podstaw teoretycznych powstawania niekonwencjonalnych złóż węglowodorów na obszarze południowej i zachodniej Ukrainy, koncentrując się na utworach dolnego dewonu, triasu, jury, dolnej kredy i oligoceńsko-dolnomiocen-skich, z którymi są związane nadzieje na odkrycie gazu łupkowego. W tych badaniach teoretycznych wyraźnie ujawniał się nowatorski charakter prac Y.M. Sen'kovskiyego i chęć ciągłego opierania się na własnych obserwacjach (czy to w trakcie prac terenowych, czy szczegółowych badań mineralogicznych i geochemicznych), połączona z ostrymi wymaganiami dotyczącymi wiarygodności wyników badań. Cechowała go bardzo szeroka erudycja, otwartość na nowe koncepcje i pryncypialność, idące w parze z umiejętnością tworzenia dobrej atmosfery do twórczych działań całego zespołu współpracowników.

Pamięć po prof. Y.M. Sen'kovskiyim na zawsze pozostanie w sercach tych, którzy go znali i mieli szczęście z nim współpracować.

*Andriy V. Poberezhskyy,
Kostiantyn G. Grygorchuk & Tadeusz Peryt*